

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

BLEGERHUSET

DRAGØR KOMMUNE

Besigtigelsesdato:
Besigtiget af:
Journalnummer:

09.10.2013
Sidse Martens Gudmand-Høyer
2013-7.82.07/155-0001

Kommune:
Adresse:
Betegnelse:
Fredningsår:
Omfang:

Dragør Kommune
Bymandsgade 12, 2791 Dragør
Blegerhuset
1987
Blegerhuset (slutn. af 1800-tallet).

— BYGNINGSBESKRIVELSE

Blegerhuset ligger på hjørnet af Bymandsgade og Blegerstræde i Dragørs gamle bykerne. Bygningen ligger sydvest på grunden med søndre gavl ud til Bymandsgade og vestsiden i skel til Blegerstræde. Nord på grunden ligger et hovedhus med gavlen ud til Blegerstræde og imellem de to bygninger er et gårdareal. Hovedhuset er ikke omfattet af fredningen.

Blegerhuset er grundmuret, pudset og gulkalket i en etage over en let fremspringende, sorttjæret sokkel af kampesten. Siderne afsluttes af en hvid, pudset aftrappet hovedgesims. Taget er et heltag med cementtagsten og i tagryggen ved sydgavlen er en gulkalket skorsten med sokkel og krone. I hver tagflade er et ældre jerntagvindue og mod vest en centralt placeret blikkenslagerkvist med læsseluge. Under kvisten og i nordgavlen er der et torammet, trerudet vindue, i nordre gavltrekant et trerudet vindue med forsatsramme, og i sydgavlen er to rundbuede støbejernsvinduer. I østsiden er en nyere, tofløjet revledør med fladbuestik og ældre hængsler, og under taget en tagrende. Vinduer og dør er malet grønne. Vinduerne er dels ældre, dels traditionelt udførte nyere vinduer.

Blegerhuset set fra vest.

Blegerhuset er i det indre indrettet med et rum i stueetagen og et loftrum i tagetagen forbundet af en skydestige. Det indre er præget af den seneste istandsættelse i 1970'erne med en delvis traditionel materialeholdning med nyere teglfliser, ældre bræddegulve, pudsede vægge, ældre loftbjælker med plader imellem og indersiden af taget er beklædt med gips.

— BYGNINGSHISTORIE

Bygningen blev opført omkring år 1900 til blegervirksomhed. Bygningen fungerer i dag som vaskehus og skur.

— KILDER

Historiske huse i Dragør, Nationalmuseet, 1978.

Fredning og Bevaring. Bygningskulturarven set i lokalt og nationalt perspektiv, Poul Himmelstrup, Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring, 2010.

MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi ved Bymandsgade 12 knytter sig til placeringen i Dragørs historiske bykerne, der konsekvent er anlagt med øst-vestgående gader, og nord-sydgående stræder, som dikterer bygningernes placering og deres indbyrdes relationer. Generelt er bygningerne placeret i forlængelse af hinanden i de øst-vestgående gaders længderetning, således at gavlene vender ud mod de nord-sydgående stræder. Ejendommene er endvidere kendetegnet ved sydvendte have- eller gårdarealer, der giver gadeforløbene en asymmetrisk karakter og en maksimal udnyttelse af bykernens grundareal.

Denne disponering ses ligeledes i ejendommen Bymandsgade 12, hvor Blegerhuset og gårdarealet ligger mod syd og hovedhuset er placeret mod nord på grunden. Hertil kommer Blegerhusets materiale- og farveholdning i det ydre med gulkalkede sider, sorttjæret sokkel, der ligeledes er gennemgående træk i Dragørs historiske bykerne. Hermed udgør Blegerhuset en integreret del af Dragørs autentiske og stemningsfulde bymiljø.

Blegerhuset set fra Blegerstræde.

KULTURHISTORISK VÆRDI

Blegerhusets kulturhistoriske værdi knytter sig til bygningens funktion som blegerhus også kaldet et bygehus. Blegeriet var et fremtrædende håndværk i Dragør gennem 1800-tallet og frem til 1930'erne. I blegerhuset stod traditionelt et bygekar og en bygekedel, hvori man kogte (bygede) lærredet, derefter blev lærredet skyllet på stranden for efterfølgende at blive lagt på bleg på engene syd for byen. Denne behandling blev gentaget flere gange.

I det ydre knytter den kulturhistoriske værdi til bygningskroppens markante højde, der skyldes at der skulle være plads til at arbejde over den høje bygetønde, ligesom kvistlugen og de overvejende lukkede sider vidner om bygningens udprægede funktionelle karakter. Hertil kommer de ældre bygningsdele og -detaljer, herunder vinduer og hængsler, der vidner om bygningens alder og udvikling.

Den kulturhistoriske værdi knytter sig i det indre til den åbne grundplan med uudnyttet loftrum, der ligeledes vidner om

bygningens funktion. Hertil kommer de ældre bygningsdele og detaljer, herunder de konstruktioner, der vidner om bygningens alder.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Blegerhusets arkitektoniske værdi knytter sig i det ydre til den enkle, markante bygningskrop med høje, sider, kvist og skorstenspipen, der løber op i den søndre gavl. Bygningens form resulterer i samspil med bygningens strenge symmetri, der kun brydes af placeringen af indgangspartiet og skorstenspipen, i en kompakt og karakterfuld bygning. Den pudsede hovedgesims, den høje læsseluge og skorstenens placering giver den beskedne bygning et elegant udtryk, mens de kalkede sider og den tjærede sokkel giver bygningen en fin stofflig karakter.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

De bærende fredningsværdier knytter sig i det ydre til den murede bygningskrop med næsten ubrudt tagflade, skorsten, hovedgesims og blikkenslagerkvist med læsseluger samt til de ældre bygningsdele og -detaljer, herunder støbejernsvinduer og hængsler. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

De bærende fredningsværdier knytter sig i det indre til den åbne grundplan i både stue- og tagetage samt til de ældre bygningsdele og -detaljer, herunder loftbjælker og synlige konstruktioner. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Det anbefales, at loftsplader mellem loftsbjælkerne fjernes, så loftsbrædderne bliver synlige.

Det anbefales, at overflader inddækket med gips blotlægges og overfladebehandles på traditionel vis.